

vil na pár metrov pred kordónom ávošov. Stáli sme im zoči-voči. Bol to stav, ako keď had fascinuje svoju potenciálnu obeť. Pochodovala som s Róbertom v blízkosti prednej línie; videla som dobre ozbrojenú silu, ktoré sa nám postavili do cesty. Vydesila som sa. Nie z pohľadu na zbrane namierené na nás. Akoby som si ani neuviedomila, čo to znamená – a pokiaľ áno, nebola by som uverila, že hociktorá z nich môže vystreliť. Vydesilo ma ticho, ktoré akoby sa zrútilo na celé priestranstvo. Pôsobilo na spôsob akýchsi siločiar. Bolo ho cítiť na koži, bolo agresívne, dotieravé, bránilo aj dýchaniu. Zadržalo. Tento stav dlho netrval. Dav sa ozval: – Ak si Maďar, poď s nami! – zahučal aj reproduktor. Reval a vzdych sa chvel: – Pozor! Pozor! V zmysle štatária zhromažďovať sa je zakázané! Vojenské veliteľstvo vyzýva k dodržiavaniu zákazu! Ozbrojené sily v prípade nedodržania nariadenia použijú proti výtržníkom zbrane! Pozor! Pozor!... Chaos zvukov bol totálny. Dav neposlúchal; leďva badateľne, zato opäť sa nezadržateľne hrnul vpred. Napätie sa stupňovalo, otupovalo vnímanie, ohlušovalo, prinajmenšom akoby bránilo pochopiť zmysel výhražných slov a spôsobovalo prelud. Pri spomienke na ten deň som dlho nechápala, ako je to možné, že ľudia, ktorí sa dokážu vyľakáť takpovediac aj vlastného tieňa, v inej situácii sa možno neboja ani smrti, ktorá vtedy pozerala na nich z hlavni pušiek. Odtvtedy som to pochopila: spôsobuje to výnimočný hypnotický stav s ópiovým efektom, vyvolaný vedomím hromadnej spolupatričnosti, spoločnej vôle voči protipólu násilia. Nebála som sa ani ja, Róbert bez tak sám osebe znamenal pre mňa istotu, hoci vtedy aj po jeho boku som mala zlý pocit, tušila som, že sa pripravuje čosi zlé, ale vedela som, že sa tomu nemôžem vyhnúť, aj keby som chcela. Počítala som so všetkým možným, iba s tým nie, čo sa stalo. Trvalo to iba chvíľku, a ja som to všetko prežívala ako pri prebudení sa zo zlého sna, nevediac, či sa to so mnou deje naozaj, alebo je to iba doznievanie dusivej mory; hoci kosila smrť, rúcali sa hory, prepádali sa súhvezdia, ja som to prežívala inak, videla a počula som čosi iné. Počula som brechot, čosi podobné som zažila za útleho detstva: ako štvorročná som bola u dedka na sálaši. Hrala som sa na dvore. Dedo mal dvoch mrhavých psov, obyčajne boli pozatváraní v zadnom dvore. Teraz sa prešmykli cez akúsi škáru tam, kde som sa hrala a vrhli sa na mňa... Nepamätám sa takmer na nič, viem iba z rozprávania mojich starých rodičov, že sa stal zárazak. Neroztrhali ma. Vraj môžem za to ďakovať svojmu nevinnému detskému pohľadu. Rozšírenými očami som sa pozerala do psích očí a to ich hypnotizovalo a neopovážili sa bližšie než na poldruha metra... Je to možné, lebo aj v dospelom veku sa mi prihodilo, že ma prepádli zbesnené psiká, ale po „výmene pohľadov“ vždy zdupkali. Preto som sa vo svojom živote nikdy nebála týchto šeliem, vedomá si tejto svojej zbrane. Zo všetkého sa mi aj vtedy vryli do pamäti iba zuby psov, ako vrčali, ich štekot mi prenikal do mozgu, do špiku kostí. Občas sa mi to prisní, akože aj teraz, ibaže brechot bol vtedy desivejší, aj keď trval iba chvíľku. Otvorila som oči, čudovala som sa, že nevidím psov, videla som nad námestím holuby, ako sa vyplašené rachtom samopalov vzniesli z holubníkov do výšky ako rakety. V tichu toho súdneho dňa bolo počuť iba šuchot krídel; nato sa rozpŕchli, postrácali sa v priestoroch za vysokými domami okolo námestia. Zo stromov pozdĺž ulice opadávalo lístie ako plevy pod riečicou; zráňali ho strely vypálené do vzduchu. Ležala som na zemi. Dnes si nespomínam, ako som spadla, či sama, alebo ma niekto stiahol. V tejto polohe som s davom prečkala desiatky sekúnd, možno minúty, kým sa ľudia nespamätali a nenadobudli istotu, že paľba skončila. Začal sa pomalý pohyb ako pri zmŕtvychvstaní. Najprv sa pozviechali z asfaltu tí so silnejšími nervami a postupne ďalší, čoraz viacerí, až väčšina vstala takmer naraz. Nikto sa neponáhľal, neutekal, nebolo badať ani len stopy paniky, ľudia sa rozchádzali pomaly, ako pootľkaní, nemo a ľahostajne, skoro ako na promenáde. Pozviechala som sa aj ja. Opanoval ma pocit samoty a prázdnoty a tento pocit iba zvyšovala skutočnosť, že som nevidela Róberta; stratil sa mi, nevedela som, kedy a ako. (Možno niekam išiel ešte pred streľbou, keď mi čosi práve rozptýlilo pozornosť, robieval to aj inokedy.) Pátrala som po ňom hodnú chvíľu, ale márne. Bol to naozaj čudný pocit, ako stav medzi snom a prebudením. Boli to tie najúzkostlivejšie chvíle, ktoré som kedy zažila. Alebo že by bol ušiel v tušení katastrofy a mňa tu nechal?!... Pohla som sa v smere, ktorým sa uberal dav, tam, odkiaľ sme prišli. Poponáhľala som sa, aby mi neušiel. Predbehla som takmer každého. Zastavila som sa na samom rohu ulice.

(Pokračovanie v bud. čísle)

Jubileum P. Janíka

Pripomínáme si životné jubileum predsedu Spolku slovenských spisovateľov **Pavla Janíka**, básnika, dramatika, prozaika, prekladateľa, publicistu a reklamného tvorca, ktorý sa narodil 15. 10. 1956. Ťažisko jeho tvorivej činnosti spočíva v *poézii*. Predstavil sa ako básnik civilného tónu a spontánneho básnického výrazu, ktorému nechýba schopnosť irónie a sebaíronie. Táto poetika sa stala typickou pre celú jeho tvorbu, ktorá popri kritickom charaktere nadobudla aj humorný, až groteskný rozmer. Jeho výraz sa stáva strohým až aforistickým. Preto je celkom zákonitým, že do sféry literárnych záujmov P. Janíka sa dostali aj aforizmy založené na myšlienkovom a významovom posune v rámci jazykovej hry. Postupne vo svojej tvorbe nastoľuje veľmi znepokojujúce otázky a závažné problémy vývinu ľudstva, pričom sa tematicky a štýlovo rozširuje. Literárni experti konštatujú jeho básnickú virtuozitu a príbuznosť s tvorbou Miroslava Váľka. Literárnu tvorbu Pavla Janíka okrem Slovenska publikovali v Bielorusku, Bulharsku, Českej republike, Chorvátsku, Indii, Južnej Kórei, Kanade, Macedónsku, Maďarsku, Ruskej federácii, USA a na Ukrajine.

LUDOVÍT FUCHS

Pavol Janík **Koncert**

*Neboj sa náhlych zhiknutí orchestra!
To ešte neznamená, že ti dirigent
uzrel na kolene svoju ruku.
Dopuť bozk.*

*Vedz, že pohlavie ťa poburuje len do tej miery,
do akej hudbu znepokojuje potlesk.*

Tebe

Pochádzaš z vône.
Pokrčený kvet.
Vdychujem ťa zauzenú ako dym.

Obývaš hviezdnatú oblohu
a ciferníky digitálnych hodín.

Omamuješ ma spoľahlivo
a rýchlejšie ako svetlo.

Bolieva ma z teba hlava
a dodnes si ťa mýlim s hudbou.

Únos

*Pocitujem pohyb tvojich mihalnic,
ako víria svetlo kdesi za obzorom.
Ako sa ustavične meníš
a spolu so súmrakom vstupuješ
do žiary polí.*

*Triaška dozrievajúcich šadov!
Tvoj voňavý vzdych jablk.*

*Vietor v tvojich vlasoch
ma unáša.*

Klavír

Až budeme mať každý svoj kľúč
od toho istého bytu,
prestahujem kus záhrady
na druhé poschodie.

Niekedy ta prídem i osobne.
Čistý
a starostlivo oholený
počúvať domáce koncerty.

Naisto prídem,
ŕarbavo ako klavír,
a vždy práve tak ako on naladený.

Manželstvo

*Boli sme dvaja,
a zostal z nás
iba neurčitý počet svitanií
a súmrakov.*

*Odtvtedy blúdím po dušiach nevzniknutých vecí,
o ktoré sa ustavične potýkam.*

*Každodenne ťa vidam odkvitať
v náručí bylín.*

*A zmocňuje sa ma strach
z vol'ne sa pohybujúcich zvierat.*

*Každodenne si ťa vkladám do očí
ako detskú kresbu
a zatajujem dych.*

TELEVÍZNE PROGRAMY ZO SLOVENSKEJ 16. 10. – 22. 10. 06

PONDELOK STV 1: 10.00 Medicopter. 10.50 Sladká Valentína. 11.40 Agatha Christie: Poirot. 13.15 Dempsey a Makepeacová. 15.30 Sila lásky. 17.15 Relax. 17.45 Medicopter. 18.35 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.05 Dr. House. 22.50 Helen Westová: Hlboký spánok. 00.25 Niečo za niečo.

STV 2: 10.00 Família. 10.30 Velikáni maliarstva (Friedrich). 17.00 Regionálny denník. 20.00 Matka, inscenácia. 21.10 Šport motor. 21.50 Metro, beseda.

UTOROK STV 1: 10.10 Medicopter. 10.55 Sladká Valentína. 15.30 Sila lásky. 17.15 Relax. 17.50 Medicopter. 18.40 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.05 Ruku na to. 20.55 SOS. 21.25 Nočný stopár. 22.35 Dievča so špinavými rukami.

STV 2: 10.25 Matka. 16.30 Šport motor. 16.45 Poľský magazín. 17.00 Regionálny denník. 18.55 Svätocenné zvyky. 20.10 Alahove deti, dokument. 21.50 Martha, film. 23.45 Liga majstrov – záznamy.

STREDA STV 1: 9.45 Žienka domáca. 10.10 Medicopter. 10.55 Sladká Valentína. 11.45 Bláznivá svadba. 15.30 Sila lásky. 17.10 Relax. 17.45 Medicopter. 18.35 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.10 Perie v povetrí. 21.50 McBride 2 – Chameleon Murder, The – film. 23.20 Buffy, premožiteľka upírov.

STV 2: 10.10 Alahove deti. 16.35 Maďarský magazín. 17.00 Regionálny denník. 18.55 Poklady sveta. 20.15 Chelsea Londýn – FC Barcelona, futbal. 21.50 Vedecký magazín. 22.40 O hokeji trochu inak.

ŠTVRTOK STV 1: 10.05 Medicopter. 10.50 Sladká Valentína. 11.40 Perie v povetrí. 13.15 Dempsey a Makepeacová. 15.30 Sila lásky. 17.15 Relax. 17.50 Medicopter. 18.35 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.05 Pošta pre teba. 20.40 Klinika Grace. 21.30 24 III. séria. 23.50 Žiadne Božie správy.

PONDELOK: 6.00 Teleráno. 8.10 Odplata. 10.05 Walker, texaský jazdec. 11.00 JAG – Vojenská generálna prokuratúra. 11.55 Pobrežná hliadka. 12.25 Šou Billa Cosbyho. 13.30 Veronika Marsová. 14.25 Komisar Rex. 15.25 Walker, texaský jazdec. 16.55 La Tormenta. 19.00 TN. 19.25 Reflex. 20.00 VILomeniny. 21.00 Susedia. 21.45 Paľba. 22.15 112 – udalosti. 22.50 Conum Drum.

UTOROK: 6.00 Teleráno. 8.10 Odplata. 10.05 Walker. 11.00 JAG – Vojenská generálna prokuratúra. 11.55 Pobrežná hliadka. 12.55 Šou Billa Cosbyho. 13.30 Veronika Marsová. 14.25 Komisar Rex. 16.55 La Tormenta. 19.00 TN. 19.25 Reflex. 20.00 Zámena manželiek. 21.20 Kobra. 22.20 Sedem s r. o. 23.25 Existenc. 01.45 Skutočné osudy.

STREDA: 6.00 Teleráno. 8.10 Odplata. 10.05 Walker, texaský jazdec. 11.00 JAG. 11.55 Pobrežná hliadka. 12.55 Šou Billa Cosbyho. 13.30 Veronika Marsová. 14.25 Komisar Rex. 16.55 La Tormenta. 19.00 TN. 20.00 Striking Poses. 21.55 Tanečná horúčka – magazín. 22.40 Odložený prípad. 23.35 Pochybná starostlivosť.

STV 2: 10.30 S Bohom v Rusku. 14.35 Alžbetin dvor. 17.00 Regionálny denník. 18.55 Veľké záhady. 20.15 Modrá planéta. 21.05 Família. 21.55 Pod lampou.

PIATOK STV 1: 10.10 Medicopter. 10.55 Sladká Valentína. 11.45 Svadba snov. 15.30 Sila lásky. 17.15 Relax. 17.50 Medicopter. 18.35 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.10 Modrá krajina. 22.50 Osudové stretnutie. 01.15 Duel.

STV 2: 10.20 Modrá planéta. 14.55 Alžbetin dvor. 17.00 Regionálny denník. 20.10 Ruská vojna, 1. č. 21.05 Modré oči v Šaoline. 21.30 Niceland, film.

SOBOTA STV 1: 6.10 Pre deti. 10.00 Velikáni divočiny. 11.00 Powder park. 11.50 Chart One. 13.40 Nie si sama. 14.10 Princenzá zlodejov. 14.20 Nekonečný príbeh. 17.20 Slovácko sa nesúdi. 17.55 Lea Parkerová. 19.30 Správy STV. 20.10 Pošta pre teba. 21.10 Stretnutie so smrťou. 22.45 Hore nohami. 00.25 Princenzá zlodejov.

STV 2: 10.00 Jazykový kurz. 11.50 Modré oči v Šaoline. 14.25 Euromonitor. 14.50 Futbalové stretnutia. 16.50 Folklor. 17.25 Slepý Geronimo a jeho brat. 18.30 Krajiny legend. 20.05 Kto zabil Alexandra Veľkého. 21.00 Anjeli strážni. 22.00 Modré goliere, film. 23.50 Džez.

NEDELA STV 1: 6.25 Pre deti. 10.00 Destinácia svet. 11.55 O päť minút dvanásť. 13.00 Svet v obrazoch. 13.30 Agatha Christie: Poirot. 15.15 Život v mrazničke. 15.45 Rodina Dr. Kleista. 16.30 Pošta pre teba. 17.55 Zmenáreň. 18.25 Simpsonovci. 19.30 Správy STV. 20.05 Ťažký zločin. 21.50 Tvár smrti.

STV 2: 9.05 Folklor. 9.35 Mastný hrniec, tv. hra. 10.55 Kto zabil Alexandra Veľkého. 11.50 Chichôtko, rozprávka. 13.40 Rozhovor o sebe. 14.00 Krajiny legend. 14.50 Tá tajovská voda mútna, 1. č. 16.55 Nebezpečné známosti. 18.45 Poklady sveta. 20.10 Velikáni maliarstva (Goya). 21.00 Umenie. 21.30 Športový magazín. 22.30 Magazín Ligy majstrov. 23.00 Prekliaty služobník lásky.

ŠTVRTOK: 6.00 Teleráno. 8.10 Odplata. 10.05 Walker, texaský jazdec. 11.00 JAG. 11.55 Pobrežná hliadka. 12.35 Šou Billa Cosbyho. 13.30 Veronika Marsová. 16.55 La Tormenta. 19.00 TN. 20.00 Dereš. 21.00 Vláda zverokruhu. 22.00 NCIS – Námorný vyšetrovací úrad. 23.05 Profesionálka. 00.45 Skutočné osudy. 01.50 Jonny Zoro.

PIATOK: 6.00 Teleráno. 8.10 Odplata. 10.05 Walker, texaský jazdec. 11.00 JAG. 11.55 Pobrežná hliadka. 12.55 Šou Billa Cosbyho. 13.30 Veronika Marsová. 14.25 Komisar Rex. 16.55 La Tormenta. 19.00 TN. 20.00 Nora a Braňo. 21.00 Senzi Sensuz. 22.05 Evil never Tis.

SOBOTA: 6.00 Pre deti. 10.00 Walker, texaský jazdec. 11.00 Nora a Braňo. 12.05 Tanečná horúčka. 14.05 Music One. 15.10 Pozri, kto to hovorí. 16.50 Krok za krokom. 17.15 Susedia. 19.00 TN. 19.30 Smotánka. 20.00 Duplex. 23.10 Men Apart. 01.10 Alias.

NEDELA: 5.50 Pre deti. 9.55 Priatelja. 10.55 O. C. California. 13.00 Na telo. 13.30 Lampáreň. 14.00 Traja veteráni. 15.55 VILomeniny. 16.55 Krok za krokom. 17.25 Summerland. 18.20 Srdcové záležitosti. 19.00 TN. 19.30 Zlatý dážď. 20.00 Tanečná horúčka – súťaž. 22.10 Odložený prípad. 23.10 Horúčka sobotňajšej noci.